

Số: /BC- SYT

Thanh Hóa, ngày tháng năm 2026

DỰ THẢO

BÁO CÁO

**Thực trạng hoạt động của đội ngũ cộng tác viên dân số trên địa bàn tỉnh,
đề xuất chính sách hỗ trợ theo Nghị định số 168/2026/NĐ-CP
ngày 15/5/2026 của Chính phủ.**

Kính gửi: UBND tỉnh Thanh Hóa

Căn cứ Luật Dân số số 113/2025/QH15 ngày 10/12/2025;

Căn cứ Nghị quyết số 21-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Hội nghị lần thứ sáu, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về công tác dân số trong tình hình mới; Nghị quyết số 72-NQ/TW ngày 09/9/2025 của Bộ Chính trị về một số giải pháp đột phá, tăng cường bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe Nhân dân;

Căn cứ Nghị định số 168/2026/NĐ-CP ngày 15/5/2026 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp tổ chức, hướng dẫn thi hành Luật Dân số;

Căn cứ Thông tư số 02/2021/TT-BYT ngày 25 tháng 01 năm 2021 của Bộ trưởng Bộ Y tế quy định tiêu chuẩn, nhiệm vụ của cộng tác viên dân số;

Căn cứ Quyết định số 2711/QĐ-UBND ngày 25/8/2026 của UBND tỉnh Quyết định số lượng cộng tác viên dân số tại thôn, bản, tổ dân phố của các xã, phường trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa.

Nhằm tham mưu cho Ủy ban nhân dân tỉnh trình Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành Nghị quyết quy định mức thù lao hằng tháng của cộng tác viên dân số thôn, bản, tổ dân phố trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa, Sở Y tế báo cáo thực trạng hoạt động của đội ngũ cộng tác viên dân số và đề xuất chính sách hỗ trợ theo Nghị định số 168/2026/NĐ-CP, cụ thể như sau:

1. Thực trạng hoạt động của đội ngũ cộng tác viên dân số

Cộng tác viên dân số là người làm công tác dân số ở thôn, bản, tổ dân phố, nắm rõ địa bàn; là người trực tiếp tuyên truyền, triển khai các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về dân số, vệ sinh phòng bệnh, chăm sóc sức khỏe ban đầu cho nhân dân trong địa bàn quản lý, theo dõi biến động dân cư, tuyên truyền, vận động, tư vấn về dân số cho người dân. Cộng tác viên dân số là người nắm rõ nhất biến động nhân khẩu học, thực hiện chế độ ghi chép ban đầu, thu thập số liệu, lập báo cáo định kỳ và đột xuất về dân số

theo quy định, cung cấp dữ liệu gốc, số liệu báo cáo ban đầu rất quan trọng cho công tác quản lý điều hành cũng như xây dựng các kế hoạch chiến lược phát triển kinh tế xã hội của địa phương. Tham gia các lớp tập huấn về dân số, giao ban cộng tác viên, phát hiện và đề xuất với cán bộ theo dõi công tác dân số cấp xã các vấn đề cần thực hiện về dân số tại địa bàn quản lý.

Thực trạng hoạt động tổ chức hoạt động của đội ngũ cộng tác viên dân số trên địa bàn toàn tỉnh như sau:

1.1. Giai đoạn từ năm 2010 đến năm 2020.

- Từ năm 2010 đến năm 2018 trên địa bàn toàn tỉnh có 7.435 cộng tác viên dân số cơ sở, phụ trách 4.357 thôn, bản, khu phố.

- Đến năm 2019, khi nguồn lực đầu tư cho công tác Dân số chuyển từ cơ chế quản lý thực hiện theo Quyết định số 1125/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ và Thông tư số 26/2018/TT-BTC của Bộ Tài chính; một số nhiệm vụ chỉ chuyển về địa phương, UBND tỉnh đã ban hành Quyết định số 3508/QĐ-UBND ngày 19/9/2018. Theo quyết định này nhiệm vụ của cộng tác viên dân số được bàn giao cho nhân viên y tế thôn bản đảm nhiệm (tại thời điểm này chỉ có 3.887 người); tại các khu phố không có nhân viên y tế thì không có cộng tác viên dân số.

- Ngày 12/12/2019 Hội đồng nhân dân tỉnh Thanh Hóa đã ban hành Nghị quyết số 232/2019/NQ-HĐND, theo đó tại thôn, bản không còn nhân viên y tế thôn bản (trừ những thôn, bản đặc biệt khó khăn).

- Từ năm 2020 đến tháng 5/2021 trên địa bàn toàn tỉnh không có cộng tác viên dân số.

1.2. Giai đoạn từ tháng 6 năm 2021 đến nay

- Từ tháng 6 năm 2021 đến tháng 6 năm 2026 đội ngũ cộng tác viên dân số được công nhận căn cứ vào công văn số 8870/UBND-VX ngày 23/6/2021 của UBND tỉnh về việc giao thực hiện nhiệm vụ Dân số - Kế hoạch hóa gia đình cho Chi hội trưởng Chi hội phụ nữ tại thôn, bản, khu phố làm cộng tác viên dân số (trừ những thôn, bản đặc biệt khó khăn đang có nhân viên y tế đảm nhiệm). Tổng số cộng tác viên dân số trên địa bàn toàn tỉnh là 4.351 người/ 4351 thôn, bản, tổ dân phố. Như vậy, từ tháng 6 năm 2021 đến tháng 6/2026 mỗi thôn, bản, tổ dân phố có 01 cộng tác viên dân số phụ trách. Trung bình mỗi cộng tác viên phụ trách hơn 250 hộ.

- Phụ cấp cộng tác viên dân số được hưởng theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 4 Nghị quyết số 177/NQ-HĐND ngày 10/12/2021 của Hội đồng nhân dân tỉnh, theo đó: Thôn đặc biệt khó khăn là 150.000 đồng/người/tháng, thôn còn lại là 100.000 đồng/người /tháng.

- Thực hiện Quyết định số 1717/QĐ-UBND ngày 09/6/2026 của UBND tỉnh về phê duyệt phương án tổng thể sắp xếp thôn, tổ dân phố trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa, sau khi sắp xếp tỉnh Thanh Hóa còn 1.933 thôn, bản, tổ dân phố.

- Thực hiện Nghị định số 168/2026/NĐ-CP ngày 15/5/2026 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp tổ chức, hướng dẫn thi hành Luật Dân số, Sở Y tế đã tham mưu cho UBND tỉnh ban hành quyết định số lượng cộng tác viên dân số cho các xã, phường theo tiêu chí mỗi thôn, bản, tổ dân phố có 01 (một) cộng tác viên dân số. Tổng số cộng tác viên dân số trên địa bàn toàn tỉnh là 1.933 người.

(Quyết định số 2711/QĐ-UBND ngày 25/8/2026 của UBND tỉnh Thanh Hóa về số lượng cộng tác viên dân số tại thôn, bản, tổ dân phố của các xã, phường trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa).

2. Kiến nghị, đề xuất

- Nhờ sự đóng góp to lớn của đội ngũ cộng tác viên dân số mà các chỉ tiêu dân số hằng năm đều cơ bản hoàn thành như:

Tổng tỷ suất sinh tiệm cận mức sinh thay thế (năm 2025 là 2,26 con/phụ nữ).

Tỷ lệ phát triển dân số tự nhiên luôn giữ mức dưới 1% (giai đoạn 2021-2025), Tỷ lệ phụ nữ áp dụng các biện pháp tránh thai đạt 68,7%.

Đến nay 73% bà mẹ mang thai và 21,8% trẻ sơ sinh được tư vấn, tầm soát, chẩn đoán, can thiệp sớm một số bệnh, tật; 48% cặp nam, nữ được tư vấn khám sức khỏe trước hôn nhân, 76,6% người cao tuổi được khám sức khỏe định kỳ 01 lần/năm. Tầm vóc thể lực của người dân trong tỉnh được cải thiện; tuổi thọ trung bình là 74,3 tuổi.

- Tuy nhiên trong một vài năm gần đây Thanh Hóa đang đối mặt với những khó khăn thách thức, đáng lưu ý là tỷ số giới tính khi sinh còn cao (113,2 bé trai/100 bé gái), cơ cấu dân số đang chuyển sang già hóa rất nhanh và dự báo sẽ chuyển sang cơ cấu dân số già trong một thời gian ngắn, chất lượng dân số chưa cao, gây ảnh hưởng đến sự phát triển toàn diện của tỉnh

- Đội ngũ cộng tác viên dân số chính là “cánh tay nối dài” và là nhân tố quan trọng trong việc thực hiện các chính sách, mục tiêu, chỉ tiêu công tác dân số tại cơ sở. Trong thời gian tới nhiệm vụ của công tác dân số rất nặng nề, vất vả, không chỉ làm nhiệm vụ "kế hoạch hóa gia đình" như trước, mà nay phải triển khai thêm nhiều nhiệm vụ theo tinh thần Nghị quyết 21-NQ/TW về Dân số và Phát triển (già hóa dân số, kiểm soát mất cân bằng giới tính khi sinh, nâng cao chất lượng dân số thông qua sàng lọc trước sinh/sơ sinh, chăm sóc người cao tuổi tại cộng đồng...).

Để đảm bảo hiệu quả hoạt động của cộng tác viên dân số, tương xứng với nhiệm vụ và phù hợp với yêu cầu thực tiễn, Sở Y tế đề xuất chính sách hỗ trợ thù lao cho đội ngũ cộng tác viên dân số thực hiện theo Nghị định số 168/2026/NĐ-CP ngày 15/5/2026 của Chính phủ.

Trên đây là báo cáo thực trạng hoạt động của đội ngũ cộng tác viên dân số thôn, bản, tổ dân phố trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa và đề xuất chính sách hỗ trợ theo Nghị định số 168/2026/NĐ-CP. Sở Y tế kính trình UBND tỉnh xem xét

trình Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành Nghị quyết quy định mức thù lao hằng tháng đối với cộng tác viên dân số thôn, bản, tổ dân phố trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa./.

Nơi nhận:

- Như trên (để báo cáo);
- Các PGĐ Sở (để theo dõi, c/đ);
- Lưu: VT, CCDS.

GIÁM ĐỐC

Lê Văn Cường